

Ytterligare information:

- Händer fulla av nåd – Riktlinjer för kyrkans teckenspråkiga arbete 2025–2030
- FPA – tolktjänst för personer med funktionsnedsättning

Anvisningar till församlingarna om ordnande av tecken-språkstolkning

KIRKKOHALLITUS⁺
KYRKOSTYRELSEN

I församlingsarbetet uppstår emellanåt situationer där det antingen är nödvändigt att ordna eller beakta teckenspråkstolkning. Sådana situationer kan vara till exempel

- Kyrkliga förrättningar
- Förrättningssamtal
- TV-gudstjänster
- Diakonimottagning
- Konfirmationsundervisning
- Stora tillställningar i församlingen, t.ex. olika val och vigningar

I regel beställer teckenspråkiga en egen tolk för olika situationer. Denna tolk kan i samförstånd med beställaren också fungera som s.k. allmän tolk, så att flera personer kan följa tolkningen. När församlingen ordnar ett stort evenemang för hela församlingen eller står värd för en tv-gudstjänst ska tolkningen ordnas så att den bekostas av församlingen. Anbud på tolkning kan begäras av företag som tillhandahåller teckenspråkstolkstjänster, vilka finns till exempel på FPA:s webbplats för tjänsteproducenter. Det lönar sig att beställa tolkning i god tid och samtidigt berätta om tillställningens karaktär som församlingsevenemang och att tillställningen eventuellt strömmas, filmas eller spelas in, samt meddela de språk som används vid tillställningen, så att man får bästa möjliga tolkning vid tillställningen. Vid evenemang är tolkarna vanligtvis två.

Platsen för tolkning

- Vid ett evenemang ska tolkarna ges en egen plats med god synlighet. Om det finns ett podium, en scen eller ett kor i kyrkan ska tolkarna placeras där, om de inte då är för långt från dem som följer tolkningen.
- För dem som följer tolkningen ska reserveras plats så att de obehindrat kan se tolkningen.

- Belysningen på platsen ska vara god.
- Det får inte finnas något starkt motljus, t.ex. ett fönster, bakom tolkarna som gör det svårare att följa tolkningen. Om tolkarna av praktiska skäl placeras framför ett fönster ska fönstret mörkläggas med gardiner eller persienner. En mörk bakgrund är bättre än en ljus.
- Innan evenemanget inleds lönar det sig att försäkra sig om att både tolkarna och de som följer med tolkningen har platser och att synligheten är god.

Att beakta vid tolkning

- Tolkarna ska få ett utförligt tal- och textmaterial på förhand att öva på. Observera att detta gäller alla på förhand planerade delar av tillställningen, såsom psalmer, körframträdanden och de varierande delarna av gudstjänsten (t.ex. dagens bön).
- Tolken tolkar allt som sägs och tecknas i en situation. Det är bra att undvika överlappande tal, men i övrigt kan deltagarna tala på normalt sätt.
- Tolkarna har tystnadsplikt.
- Tolkarna är inte assistenter och har inga andra skyldigheter än att tolka.

Tolkning vid diskussioner

- Välj ett störningsfritt utrymme med bra belysning.
- Det mest naturliga är att tolken sitter/står bredvid den som talar.
- Tala med normal talhastighet och röst.
- Prata till och titta på personen du diskuterar med.

I alla situationer och frågor kan du kontakta de anställda inom teckenspråksarbetet eller kyrkostyrelsens sakkunniga inom teckenspråksarbete.